

مروری بر جهان داروسازی

ترجمه: دکتر اسماعیل بهنامخواه

دسترسی بیماران ایدزی کشورهای فقیر به داروهای ارزان قیمت که منجر به دعواه حقوقی پر سرو و صدایی در افریقای جنوبی شد، نهایتاً شرکت‌های داروسازی بزرگ به کاهش قیمت محصولات خود تمایل نشان دادند. این مسأله در حال حاضر از درمان ایدز به سایر امراض شایع و کشنده کشیده شده است. از جمله می‌توان به مالاریا اشاره کرد که در اولین قدم شرکت نوارتیس سوئیس پذیرفته است تا داروهای مؤثر ضد مالاریای خود را با قیمت ارزان در اختیار کشورهای افریقایی قرار دهد.

* * *

از دیرباز تجویز خوراکی ژن‌هایی که حاوی پروتئین‌های درمانی کدگذاری شده‌اند یک هدف عمده تحقیقات ژنتیکی بوده است. اخیراً شرکت امریکا چنین ادعایی را مطرح ساخته و اعلام کرده دانش لازم برای تجویز خوراکی ژن‌هارا به دست آورده است. باید چند سالی صبر کرد تا نتیجه عملی چنین مطالعات و ادعاهایی مشخص شود.

* * *

چند سالی است که شرکت نوارتیس دارویی به نام Diovan (والسارتان) را برای درمان فشار خون عرضه کرده است. Diovan از دسته مهارکننده‌های آنژیوتانسین || می‌باشد که شرکت سازنده، تقاضای کاربرد آن در درمان نارسایی قلبی را به FDA و جامعه اروپائی اعلام

دعای حقوقی شرکت آسترا - زنکا بر علیه شرکت‌های ژنریک‌ساز به منظور جلوگیری از ورود اشکال ژنریک امپرازول وارد مراحل جدیدی شده است. Prilosec پرفروش‌ترین داروی جهان تا سال ۲۰۰۱ بوده است. این بار شرکت آسترا - زنکا علاوه بر اقامه دعوا بر علیه سازنده ژنریک (Andrex Pharmaceuticals) بر علیه شرکت Cipla هند که سازنده ماده اولیه برای شرکت Andrex می‌باشد نیز شکایت کرده است. Prilosec شکل سولفیدی امپرازول است که براساس ادعای آسترا - زنکا مدت Patent آن هنوز به اتمام نرسیده است.

دادگاه در تاریخ اعلام این خبر (اواسط می سال ۲۰۰۱) ورود شکل ژنریک این دارو را برای بررسی بیشتر مدارک ارایه شده توسط آسترا - زنکا به مدت ۶ ماه به تعویق انداخت.

* * *

صنایع داروسازی هند که بر پایه ژنریک ایجاد و رشد کرده‌اند هم چنان به رشد قابل توجه خود ادامه می‌دهند. براساس آمار منتشره صنایع ژنریک ساز هند که در حال حاضر با سرمایه‌گذاری معادل ۵ میلیارد دلار فعل هستند تا سال ۲۰۱۰ میزان سرمایه‌گذاری خود را تا ۱۵۰ میلیارد دلار افزایش داده و ارزش تولیدات آن‌ها در آن سال به ۲۵ میلیارد دلار خواهد رسید.

* * *

با شروع بحث و مجادلات حقوقی در مورد

بیشتر در زمینه تحقیق و توسعه داروهای جدید است. به نظر متخصصین این سرمایه‌گذاری بسیار مؤثر بوده و در دراز مدت علاوه بر بازگشت هزینه‌های مربوطه سود قابل توجهی نیز نصیب شرکت‌های داروسازی خواهد کرد. برای مثال سه شرکت بزرگ فایرزا، کلаксو اسمیت کلاین و آپجان پس از سازماندهی جدید در سال ۲۰۰۰ به ترتیب ۴,۴/۷ ۴,۸۴ و ۲/۸۴ میلیارد دلار صرف مطالعات مربوط به داروهای جدید کرده‌اند. رقم مربوط به فایرزا بالاترین میزان سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیق و توسعه در بین شرکت‌های داروسازی جهان است. شرکت آپجان نیز از به هم پیوستن فارماسیا-آپجان و شرکت Monsanto در سال گذشته میلادی ایجاد شده است.

* * *

شرکت برویستول-مایر-اسکویب در سال ۹۹ میلادی داروی جدیدی از دسته آنتی‌بیوتیک‌های کینولوژی به نام Tequin یا Gatifloxacin را به تأیید FDA رسانید. فروش این دارو در دوره کوتاه حضور در بازار بسیار قابل توجه و از تمامی داروهای هم خانواده سریع تر و بیشتر بوده است. براساس آمار منتشره در ماه مارس سال ۲۰۰۱ تعداد نسخه حاوی Tequin در چند ماه اول سال مذکور ۵/۵ میلیون نسخه بوده است.

* * *

با توجه به شیوع بیماری آسم یافتن داروهای مؤثر برای درمان این بیماری در دستور کار طرح‌های مطالعاتی اکثر شرکت‌های داروسازی بزرگ دنیا قرار گرفته است. مهارکننده‌های PDE4 یا Phospho Diesterase گروه درمانی جدیدی است که انتظار Enzyme ۶۱

داشته است. در صورت تأیید کاربرد جدید Diovan اولین دارو از این گروه درمانی است که چنین وضعیتی پیدا می‌کند. گفته می‌شود در صورت تأیید کاربرد جدید این دارو تا سال ۲۰۰۷ به سومین داروی پرفروش خواهد شد و فروشی معادل ۴ میلیارد دلار برای آن پیش‌بینی می‌شود.

* * *

براساس آمار منتشره در ماه می سال ۲۰۰۱ میلادی فروش داروهای شرکت فایرزا امریکا شانه به شانه دو شرکت داروسازی معظم مرک و آسترالیا-زنکا بوده و به نظر می‌رسد شرکت فایرزا رتبه اول فروش سال مذکور را به خود اختصاص دهد. دو شرکت بزرگ داروسازی فعلی دنیا یعنی فایرزا و کلаксو اسمیت کلاین از به هم پیوستن چند شرکت داروسازی به وجود آمده‌اند. در واقع رشد قابل توجه فایرزا با خرید شرکت داروسازی وارنر-لامبرت شروع شد. شرکت کلаксو ولکام با پیوستن اسمیت کلاین Augmentin بیجام دو داروی بسیار پرفروش (کو-آموکسیکلاب) و داروی ضدافسردگی Paxil (پاواکستین) را به فهرست محصولات پرفروش خود اضافه کرد. خرید وارنر-لامبرت نیز فروش دو داروی پرصرف Lipitor (آترووواستاتین) و داروی ضدتشنج Neurotin (گاماپتین) را به درآمد سالانه فایرزا اضافه کرد.

* * *

در ادامه خبر فوق بد نیست بدانید که شرکت‌های عظیم داروسازی حاصل از به هم پیوستن شرکت‌های داروسازی مختلف علاوه بر افزایش فروش و سهم در بازار دارویی جهان برای حفظ روند روبه رشد داروهای خود تنها یک راه چاره دارند و آن هم سرمایه‌گذاری هرچه

رشد طی مدت مورد نظر به ۹۹ میلیارد دلار رسیده است.

* * *

بازار داروهای مؤثر در درمان دردهای مزمن که در سال ۲۰۰۰ در حدود ۴/۸ میلیارد دلار برآورده شده بود تا سال ۲۰۱۰ به رقم ۷ میلیارد دلار خواهد رسید که این افزایش به علت عرضه داروهای جدید و بسیار مؤثر است. طی دوره‌ی مذکور نسل دوم مهارکننده‌های COX-2 هم چنان در صدر جدول فروش داروهای ضد درد قرار خواهد داشت.

* * *

شرکت جانسون اند جانسون که سرآمد شرکت‌های تولیدکننده فراورده‌های بهداشتی است با شرکت Heart port که متخصص تجهیزات و جراحی‌های قلب است برای به هم پیوستن به توافق رسیده‌اند. این ادغام ۸۱ میلیون دلاری باعث گشتش طیف محصولات جانسون اند جانسون و تثبیت موفقیت آن در بازار جهانی تجهیزات پزشکی و فراورده‌های بهداشتی خواهد شد.

* * *

نرخ بالای رشد دیابت در جهان شرکت‌های بزرگ در گیر در تهیه انسولین از جمله الی لیلی امریکا و نوونوردیسک دانمارک را مجبور ساخته که برای تأمین نیاز بازار مرتباً بر امکانات و تجهیزات تولیدی خود بیفزایند. از جمله این اقدامات تأسیس کارخانه در کشورهای در حال توسعه است که با هزینه‌های کمتری به تولید داروهای پر فروش خود می‌پردازند. اخیراً شرکت الی لیلی تصمیم گرفته است که با سرمایه‌ای معادل ۲۵۰ میلیون دلاریک کارخانه تولید فراورده‌های بیوتکنولوژی در پورتیکو دایر نماید. هدف شرکت الی لیلی تولید

می‌رود در روند درمان آسم انقلابی برپا کنند. در حال حاضر شرکت‌های معظم گلاکسو اسمیت کلاین، فایرزو و شرینگ پولاگ تحقیقات گستردۀ‌ای در زمینه تهیه مهارکننده‌های مؤثر PDE4 شروع کرده‌اند و انتظار می‌رود داروی در دست تحقیق گلاکسو اسمیت کلاین یعنی Ariflo در سال ۲۰۰۳ به بازار عرضه گردد. در حال حاضر مرحله سوم مطالعات بالینی Ariflo در جریان است. دو شرکت فایرزو و شرینگ پولاگ مرحله اول مطالعات بالینی داروهای جدید خود را شروع کرده‌اند.

* * *

شرکت بایر آلمان داروی Vardenafil را که از گروه درمانی سیلیدینافیل است، در سال ۲۰۰۲ به بازار عرضه خواهد کرد. بایر در نظر دارد کاهش درآمد مربوط به داروهای قدیمی خود (در زمینه درمان ناتوانی جنسی) را با فروش بالای Vardenafil جبران کند. بدین منظور و برای ورود هر چه قوی‌تر به بازار، شرکت بایر در حال مذاکره با چند شرکت داروسازی دیگر است تا از کمک آن‌ها برای معرفی و فروش داروی جدید خود استفاده کند. هدف بایر دست‌یابی به فروش ۵۰۰ میلیون دلاری در ابتدای عرضه دارو به بازار است. فروش فصلی سیلیدینافیل یا ویاگرا بیش از یک میلیارد دلار است.

* * *

در میان صنایع مختلف میزان رشد و افزایش تقاضای بازار برای دارو هم چنان بالاست. براساس بررسی یک مؤسسه‌ی تحقیقاتی طی ۱۲ ماه (فوریه ۲۰۰۰ الی فوریه ۲۰۰۱) بازار جهانی دارو با ده درصد رشد به ۲۲۲ میلیارد دلار رسیده است. بیشترین میزان رشد در بازار دارویی امریکا مشاهده شده که با ۱۴ درصد

مبلاشده و رنج بسیاری را تحمل می‌کنند. روش‌های درمانی متعددی از جمله داروهای جدیدی برای درمان این عرضه به بازار عرضه شده که در رفع علایم بسیار مؤثر هستند ولی نکته مهم پیشگیری از بروز علایم است. سایت اینترنیتی خاصی جهت راهنمایی این گروه از بیماران وجود دارد به نام [WWW.benadrychallenge.com](http://www.benadrychallenge.com) که کلیه اطلاعات لازم در مورد حساسیت فصلی و آرژی، روشهای درمان و داروهای مورد مصرف را در اختیار مراجعین به این سایت قرار می‌دهد. از جمله مواردی که در سایت مذکور مورد توجه قرار گرفته است پیش آگهی به مبتلایان در مورد افزایش موارد حساسیت زا می‌باشد که به بیمار هشدار می‌دهد قبل از شروع و تشديد علایم با استفاده از داروهای لازم دست به پیشگیری بزند. این سرویس خاص که "Alergy Alert Tool" نامیده می‌شود میزان مواد آرژن را طی یک دوره‌ی ۴ روزه در اختیار بیمار قرار می‌دهد.

* * *

این طور که از قرائت برمی‌آید شرکت آسترا-زنکا جهت حفظ بازار فروش *Prilosec* یا *Amparazol* تصمیم دارد به هر قیمتی در برابر شرکت‌های ژنریک ساز مقابله کند، پس از شکایات قبلی این شرکت اخیراً دو شکایت جدید نیز بر علیه دو شرکت ژنریک ساز آپوتکس و *Torpharm* کانادا در دادگاهی در ایالت ایلی نویز امریکا مطرح کرده است. آپوتکس و تورفارم اشکال ژنریک *Amparazol* را تولید کرده‌اند.

* * *

سالانه مردم دنیا رقمی بالغ بر ۲۵۰ میلیارد دلار صرف خرید دارو می‌کنند ولی آیا هزینه‌های درمانی در همین حد باقی می‌ماند؟

Humalog در این کارخانه است که بتواند نیاز روزافزون بیماران دیابتی به این نوع انسولین انسانی را بطرف کند.

* * *

امروزه فرآورده‌های بیولوژیکی به ویژه آنتی‌بادی‌های منوکلونال و فرآورده‌های داروبی پروتئینی و پپتیدی از جایگاه مهمی در درمان امراض مختلف برخوردار شده‌اند. تولید این گروه از داروها بعض‌اً پیچیده، زمان بر و پرهزینه بوده و به همین دلیل دانشمندان به فکر راه‌های مناسب‌تر و کم هزینه‌تری برای تولید این گروه از داروها بوده‌اند. تخم مرغ می‌تواند به عنوان یک کارخانه طبیعی برای تولید این فرآورده‌ها به کار گرفته شود. دانشمندان امیدوار هستند بتوانند تولید داروهای مؤثر بیولوژیکی را از طریق تخم مرغ به سرانجام برسانند. در این صورت روش کم هزینه و راحت‌تری به دست آمده و از قیمت نهایی داروهای بیولوژیک به شدت کاسته خواهد شد. طی این روش پس از شناسایی ژن‌های مورد نیاز برای تولید یک آنتی‌بادی یا پروتئین خاص، این ژن از طریق تکنولوژی انتقال هسته‌ای به تخم‌های بارور شده یک مرغ منتقل شده و در نهایت این مرغ تخمی خواهد گذاشت که حاوی آنتی‌بادی‌ها و یا پروتئین‌های موردنظر خواهد بود. این مواد پس از استخراج و خالص سازی به عنوان دارو به کار خواهد رفت.

* * *

بیماری آرژی فصلی تعداد بی‌شماری از افراد جامعه را هر سال گرفتار می‌سازد. با شروع فصل و از دیاد مقادیر مواد حساسیت‌زا افراد دارای حساسیت به علایم ناراحت‌کننده‌ای از قبیل خارش، آبرینش بینی و چشم‌های متورم

استفاده از استاتین‌ها در درمان زیادی کلسترول خون روز به روز گسترش می‌یابد. در واقع استاتین‌ها یکی از بزرگترین گروه‌های دارویی جدید هستند که سرعت رشد آن‌ها نیز چشمگیر است. شرکت‌های بزرگ داروسازی سعی می‌کنند که هر کدام حداقل یک استاتین در بازار داشته باشند. پس از سیمیوستاتین، لواستاتین، پراواستاتین و آتورواستاتین اخیراً داشمندان ژاپنی Pitavastatin را تهیه کرده‌اند که توسط شرکت نوارتیس در حال بررسی و مطالعه است. نوارتیس در نظر دارد این داروی مطالعه است. نوارتیس در حال این داروی جدید را در سال ۲۰۰۵ به بازار عرضه کند.

* * *

با شروع فصل بهار و شیوع آلرژی فصلی، تعداد بی‌شماری بیمار جهت درمان به مراکز درمانی و پزشکان مراجعه می‌کنند. با توجه به این که این گروه از مبتلایان هر ساله با این عرضه دست به گریبان بوده و معمولاً داروهای معینی را نیز مصرف می‌کنند، مقامات بهداشتی امریکا به فکر افتاده‌اند که سه داروی پر مصرف در درمان آلرژی فصلی را به صورت OTC درآورده تاهم دسترسی به آن‌ها ساده‌تر گردد و هم در هزینه‌های درمانی صرفه‌جویی شود. این سه دارو عبارتند از: Claritin (شرینگ - پولاغ)، Allegra (آوتنتیس) و Zyrtec (فایرن). در صورتی که این داروها به صورت OTC درآیند در امریکا حداقل سالانه ۴۵ میلیون دلار در هزینه‌های ویزیت پزشکان و سایر هزینه‌های درمانی صرفه‌جویی خواهد شد.

* * *

گردش چهار ماهه اول سال ۲۰۰۱ بسیاری از شرکت‌های بزرگ داروسازی حکایت از افزایش فروش نسبت به دوره‌ی مشابه سال قبل دارد.

بر اساس مطالعات انجام شده تنها در امریکا هزینه دارو، تأمین امکانات پزشکی و هزینه‌های ناشی از خروج نیروهای فعال از چرخه تولید در مورد چند بیماری شایع از جمله آیزایم، آرتربیت، سرطان، افسردگی، دیابت، امراض قلبی، پوکی استخوان و سکته مغزی رقمی بیش از ۶۴۵ میلیارد دلار است. با توجه به شیوع این امراض در سنین بالا و نیز افزایش مدت عمر، این رقم هر ساله افزایش نیز می‌یابد. از طرف دیگر شرکت‌های داروسازی که بتوانند داروهای مؤثری برای درمان این امراض عرضه کنند سود زیادی به دست خواهند آورد. با چنین گردش مالی در حال حاضر صنایع داروسازی در مقایسه با بسیاری از صنایع دیگر از موقعیت بهتری بهره‌مند بوده و ارزش سهام آن‌ها نیز روز به روز افزایش می‌یابد. از جمله مسائل مطرح در صنایع داروسازی می‌توان به زمان لازم برای اتمام تحقیقات مربوط به داروهای جدید اشاره نمود. زمان تحقیق و توسعه هر داروی جدید که در دهه ۷۰ حدود ۱۱/۵ سال بود در دهه ۹۰ نود به ۱۴/۹ سال افزایش یافته است. از هر ۵۰۰۰ ماده‌ی شیمیایی در دست تحقیق تنها یک ماده‌ی پتانسیل تبدیل به دارو را دارد و از هر ده دارویی که وارد مطالعات بالینی می‌شوند تنها سه دارو این مرحله را با موفقیت طی می‌کنند. از طرف دیگر از هر ده دارویی که کل مراحل تحقیق و توسعه را طی و به بازار عرضه می‌شود باز هم تنها سه دارو هزینه‌های صرف شده را تمام و کمال باز می‌گردانند. این نکته زمانی اهمیت می‌یابد که بدانیم هزینه لازم برای اتمام مراحل تحقیق و توسعه یک داروی جدید به طور متوسط ۵۰۰۰ میلیون دلار است.

* * *

شرکت‌های بوستیول مایر - اسکویپ American Home Products و شرکت ژنریک Ivax از جمله این شرکت‌ها هستند. بریستول مایر اسکویپ پنجمین شرکت بزرگ داروساز جهان طی دورهٔ مورد نظر ۱۰ درصد افزایش سود داشته است که عمدتاً به علت فروش خوب داروهای ضد دیابت این شرکت بوده است. از دیاد درآمد شرکت فارماسیا ناشی از افزایش قابل توجه فروش داروهایی بوده است که برای درمان دورهٔ کهنسالی تجویز می‌شوند. شرکت Ivax نیز از فروش بسیار خوب شکل ژنریک Taxol، که در درمان سرطان پستان و تحمدان مصرف می‌شود، بهره‌مند بوده است. فروش داروهای ضد سرطان و ضد گلوكوم شرکت فارماسیا در سال جاری میلادی نیز قابل توجه بوده است.

* * *

در این بخش به بررسی آمار فروش ۴۰ داروی اول دنیا طی سه ماهه دوم سال ۲۰۰۱ خواهیم پرداخت. آمار مورد نظر در ماه سپتامبر سال مذکور و توسط نشریه Contract Pharma منتشر شده است. بررسی این آمار نشان‌دهنده تأثیر رقابت‌های ایجاد شده، تدبیر اتخاذ شده توسط سازندگان و موقفیت برنامه‌های بازاریابی و تبلیغ داروها می‌باشد. این موضوعات به تفصیل و طی سلسله مقالات آشنایی با شرکت‌های بزرگ داروسازی جهان در همین نشریه مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته‌اند.

دقت در جدول ۴۰ داروی پرفروش در سه ماهه دوم سال ۲۰۰۱ نشان می‌دهد که: بازار جهانی دارو هم چنان در دست تعداد

معدودی از شرکت‌های بزرگ قرار دارد. چنان‌که چهل داروی ذکر شده در جدول متعلق به سیزده شرکت می‌باشند. روند گسترش مطالعات، عرضه و فروش داروهای بیوتکنولوژیک ادامه یافته و حداقل دو شرکت اختصاصاً فعال در تولید فرآورده‌های Biopharmaceutical این رده‌بندی قرار گرفته‌اند. شرکت گلاکسو اسمیت کلاین انگلستان، فایرز امریکا و مرک امریکا به ترتیب با ۷، ۶ و ۵ دارو بیشترین دارو در جدول پرفروش‌ها را دارند. بریستول مایر اسکویپ امریکا ۳۰ دارو و شرکت‌های آسترازنکا انگلیسی-سوئیسی، الای لیلی امریکا، شرینگ پولاگ امریکا، AHP امریکا، آونتیس فرانسوی-آلمانی، آموژن امریکا، نوارتیس سوئیس، سانوفی سینولابو فرانسه و E&I امریکا هر کدام دو دارو در فهرست دارند. شرکت‌های بیوژن امریکا و فارماسیا امریکا نیز با یک دارو در جدول حضور دارند.

فروش کل چهل قلم مورد بحث طی سه ماهه مورد نظر حدود ۲۰/۵ میلیارد دلار بوده است. تنها سه داروی Lipitor, zocor و Prilosec به فروش بالای یک میلیارد دلار دست یافته‌اند که حداقل در مورد دو داروی اول انتظار می‌رود فروش پایان سال ۲۰۰۱ آن‌ها نسبت به سال قبل افزایش یابد.

بیشترین درصد افزایش فروش متعلق به داروهای Vandia (۸۴ درصد)، Singulair (۷۹)، Vioxx (۵۷ درصد)، Glucophage (۵۳)، Fosamax (۵۱ درصد) بوده است در حالی که در مورد سه دارو کاهش فروش مشاهده می‌شود که عبارتند از: Intron A (۱۲ درصد)، Zestril (۹ درصد) و Prilosec (یک درصد).

خواهد فروخت.

فروش داروهای مرک در سه ماهه دوم سال ۲۰۰۱ نشان می‌دهد که تغییر چندانی در فروش کل سال مذکور در مقایسه با سال قبل از آن به وقوع خواهد پیوست.
به نظر می‌رسد شرکت آونتیس صاحب دومین دارویی با فروش بالای یک میلیارد دلار (Levanax) خواهد شد. اولین داروی بالای یک میلیارد دلار فروش این شرکت در سال ۲۰۰۰، Allegra بوده است. افزایش فروش داروی Glucophage ساخت بریستول مایر اسکوپ از نکات جالب فهرست است. این دارو که در سال ۲۰۰۰ حدود ۳۲ درصد افزایش فروش داشته است امسال با رسیدن این رقم به بالای ۵۰ درصد جای Pravachol را در بین داروهای پرفروش BMS گرفته است. Pravachol سال قبل در رتبه اول داروهای پرفروش این شرکت قرار داشته است. نکته جالب این که علی‌رغم وجود رقبای ژئوگرافی ساز انتظار می‌رود فروش Glucophage در سال ۲۰۰۱ به بالای دو میلیارد دلار رسیده باشد. نکته دیگر در مورد BMS این که داروی پرفروش دیگر این شرکت یعنی Taxol در فهرست ۴۰ داروی پرفروش قرار نداشته و احتمالاً به فروش ۱/۶ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ دست خواهد یافت. این می‌تواند نتیجه وجود رقبای ژئوگرافی برای این دارو باشد. BMS در سال ۲۰۰۱ یک داروی دیگر با فروش بالای یک میلیارد دلار خواهد داشت. این دارو Plavix و محصول مشترک با سانوفی - سینتولابو می‌باشد. گرچه هفتین شرکت پرفروش جهان در سال ۲۰۰۰ یعنی جانسون‌اند جانسون در سال ۲۰۰۱ نیز سقف فروش و رتبه خود را حفظ کرده است ولی داروی ضد باکتری Leraquin این شرکت در

فروش شانه به شانه Vioxx و Celebrex که هر دو Celecoxib هستند از نکات جالب جدول فروش است.

شرکت آسترازنکارا باید بدشanson ترین شرکت نامید چرا که روند کاهش فروش در داروی Zestril و Prilosec آن شروع شده گرچه احتمالاً داروی دوم تا پایان سال به اهداف سال قبل دست خواهد یافت ولی با توجه به روند افزایش فروش Zocor و Lipitor قطعاً در پایان سال ۲۰۰۱ دیگر Prilosec داروی شماره یک جهان نبوده است. آسترازنکا ضربه‌ی اصلی را از ژئوگرافی سازانی خورده است که أمپرازول را به بازار عرضه کردۀ‌اند. دست‌یابی Prilosec به فروش ۲۰۰۰/۶ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ در صورت تشدید رقابت و کاهش سهم در بازار فروش بعید به نظر می‌رسد.

گرچه افزایش قابل توجه فروش Avandia موجب خوشحالی مسؤولین شرکت کلاکسوسامیت کلاین شده است ولی ممکن است داروی پرفروش دیگر آن‌ها Imtrelx به سطح فروش ۱/۲ میلیارد دلاری سال قبل دست نیابد. از طرف دیگر سه داروی پرفروش این شرکت یعنی Combivir, Zantac و Serevent حداقل در جدول پرفروشهای سه ماهه‌ی دوم سال ۲۰۰۱ دیده نمی‌شوند.

پنج داروی پرفروش قبلی فایریز یعنی Neurotin, Viagra, Zoloft, Norvasc, Lipitor وضعیت فروش خود را حفظ کرده‌اند در حالی که از دو داروی دیگر پرفروش سال ۲۰۰۰ این شرکت یعنی Zithromax (آنتی‌بیوتیک) و Difulcan (ضدقارچ) در این جدول خبری نیست. Zytrec دیگر داروی فایریز است که وارد جدول پرفروش‌ها شده و احتمالاً بالای یک میلیارد دلار

در فهرست چهل داروی پرفروش دنیا هیچ محصولی از شرکت روش سوئیس به چشم نمی‌خورد. حداقل داروی Rocephine برای حفظ فروش یک میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ می‌باشد. در فهرست قرار می‌گرفت. Claritin ساخت شرکت شرینگ پولاگ هم چنان پرفروش است و با اشغال رتبه چهارم فهرست احتمالاً مجدداً بالای سه میلیارد دلار خواهد فروخت. در صورتی که کاهش فروش A - (آلفا ایترفرون) امید به فروش بالای یک میلیارد دلار آن را روز ب روز کاهش می‌دهد.

با این نیز همانند روش هیچ دارویی در فهرست ندارد. شرکت چهاردهم در جدول پرفروش‌های دنیا در سال ۲۰۰۰ حداقل دو داروی پرفروش Cipro و Adalat را دارد که در سال مذکور هر دو بالای یک میلیارد دلار فروخته‌اند. شاید مسأله شیوع سیاه زخم در امریکا فروش Cipro را دست‌خوش تغییر کرده باشد.

دو دارو از شرکت سانوفی - سینتولابو در جدول حضور دارند که فروش Plavix با توجه به همکاری مشترک BMS در فروش آن، در سطح سال قبل بوده ولی داروی دیگر این شرکت یعنی Stilnox احتمالاً دو برابر سال ۲۰۰۰ فروخته است.

دو شرکت Biopharmaceutical (Amogen) با دو محصول و بیوژن (Biogen) با یک فرآورده در جدول مشاهده می‌شوند. محصول پرفروش آموژن یعنی Epojen باشیستی به فروش بالای دو میلیارد دلار دست یافته باشد. Neupogen ساخت این شرکت نیز احتمالاً همانند سال ۲۰۰۰ بالای یک میلیارد دلار فروخته است. فروش Avonex ساخت شرکت بیوژن در سال ۲۰۰۱ شتاب بیشتری گرفته و شرکت مذکور

جدول اقلام پرفروش حضور ندارد. این دارو در سال ۲۰۰۰ بالای یک میلیارد دلار فروش داشته است.

در جدول فروش شرکت نوارتیس داروی Diovan از رتبه پنجم به رتبه اول رسیده و جای Neoral را گرفته است. گرچه با رقم فروش فعلی احتمالاً هیچ کدام به سقف فروش $1/3$ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ Neoral نرسیده‌اند. کاهش روند فروش Neoral از سال ۲۰۰۰ شروع شده است. این مسأله در مورد Voltaren نیز صدق می‌کند که در سال ۲۰۰۰ دوازده درصد کاهش فروش داشته و در سال ۲۰۰۱ عملأ در فهرست پرفروش‌ها حضور ندارد.

وضعیت شرکت فارماسیا تغییر چندانی نکرده است و این شرکت کماکان با تک محصول پرفروش خود Celebrex در فهرست مشاهده می‌شود.

American Home Products هم چنان با فروش بالای داروی قدیمی Premarin و در کنار آن فروش خوب Effexor از موقعیت خوبی در بین شرکت‌های بزرگ داروسازی برخوردار است. جالب آن که روند افزایش فروش Premarin هم چنان ادامه دارد. این دارو در سال ۲۰۰۰ باع درصد افزایش فروش حدود ۲ میلیارد دلار فروخته است.

دو داروی پرفروش (با فروش بالای ۲ میلیارد دلار) شرکت لیلی نیز در جدول وجود دارند با این تغییر که Zyprexa جایگاه Prozac را به عنوان اولین داروی پرفروش این شرکت اشغال کرده است و احتمالاً هر دو مجدداً بالای دو میلیارد دلار فروخته‌اند. البته داروی Humulin با فروش بالای یک میلیارد دلار در جدول حضور ندارد.

متبوع

Lipitor, Zocor Top 2Q Sales charts, Data watch, Contract Pharma, Volume 3, Number 6, September 2001, page 20.

امیدوار بوده است برای اولین بار به فروش بالای
یک میلیارد دلار برسد. آبوت و بوهرینگر -
اینگاهایم دو شرکت بزرگ و معروف دیگر هستند
که در فهرست داروهای پرفروش غایب می‌باشند.

چهل داروی پرفروش جهان در سه ماهه دوم سال ۲۰۰۱

Drug	Marketer	Indication	2Q Sales (%growth)
Lipitor	Pfizer	cholesterol	\$1.4 billion (+14%)
Zocor	Merck	cholesterol	\$1.4 billion (+5%)
Prilosec	AstraZeneca	acid reflux	\$1.4 billion (-1%)
Claritin	Schering-Plough	antihistamine	\$925 million (+3%)
Norvasc	Pfizer	antihypertensive	\$879 million (+9%)
Glucophage	Bristol-Myers Squibb	diabetes	\$763 million (+57%)
Zyprexa	Lilly	schizophrenia/bipolar disorder	\$737 million (+34%)
Vioxx	Merck	anti-inflammatory	\$725 million (+53%)
Celebrex	Pharmacia	anti-inflammatory	\$710 million (+13%)
Prozac	Lilly	antidepressant	\$692 million (+10%)
Ceroxat/Paxil	GlaxoSmithKline	antidepressant	\$625 million (+19%)
Procrit/Eprex	Johnson & Johnson	anemia	\$554 million (+35%)
Epogen	Amgen	anemia	\$518 million (+5%)
Zoloft	Pfizer	antidepressant	\$515 million (+6%)
Cozaar/Hyzaar	Merck	blood pressure	\$510 million (+23%)
Fosamax	Merck	osteoporosis	\$490 million (+51%)
Pravachol	Bristol-Myers Squibb	anti-cholesterol	\$448 million (+10%)
Neurontin	Pfizer	anti-convulsant	\$432 million (+32%)
Premarin	American Home Products	hormone replacement	\$428 million (+20%)
Augmentin	GlaxoSmithKline	antibiotic	\$415 million (+10%)
Allegra	Aventis	anti-allergy	\$391 million (+43%)
Singulair	Merck	asthma	\$375 million (+79%)
Risperdal	Johnson & Johnson	antipsychotic	\$364 million (+3%)
Flixotide/Flovent	GlaxoSmithKline	respiratory	\$364 million (+10%)
Effexor	American Home Products	antidepressant	\$355 million (+22%)
Viagra	Pfizer	erectile dysfunction	\$351 million (+16%)
Zestril	AstraZeneca	antihypertensive	\$350 million (-9%)
Neupogen	Amgen	anti-infective	\$340 million (+10%)
Plavix	BMS/Sanofi-Synthelabo	anti-stroke	\$317 million (43%)
Intron A	Schering-Plough	cancer/infection	\$315 million (-13%)
Avandia	GlaxoSmithKline	diabetes	\$315 million (+84%)
Lovenox	Aventis	deep vein thrombosis	\$308 million (+36%)
Imigran/Imitrex	GlaxoSmithKline	migraine	\$283 million (+3%)
Stilnox	Sanofi-Synthelabo	insomnia	\$267 million (+33%)
Diovan	Novartis	antihypertensive	\$257 million
Neoral	Novartis	immunosuppressive	\$254 million
Zyrtac	Pfizer	anti-allergy	\$252 million (+43%)
Avonex	Biogen	multiple sclerosis	\$243 million (+28%)
Wellbutrin	GlaxoSmithKline	antidepressant	\$229 million (+30%)
Zofran	GlaxoSmithKline	oncology	\$228 million (+24%)